

ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

КРИВОРІЗЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

ФАКУЛЬТЕТ № 2

**КАФЕДРА ДЕРЖАВНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН
ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕОНТОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Галузь знань 26 Цивільна безпека
Спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність
Шифр за ОПП: ОК 17

Мова навчання: українська

Кривий Ріг 2024

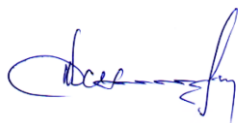
Розробник:

МАКАРЕНКО Олександр,

професор кафедри державно-правових дисциплін та безпеки життєдіяльності,
доктор юридичних наук

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри державно-правових дисциплін та публічного управління факультету №4 ДонДУВС
Протокол № 1 від 05.09.2024 р.

Завідувач кафедри

Руслан МИХАЙЛОВ

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
Правоохоронна діяльність
«05» вересня 2024 р.

Гарант ОПП

Тимур ЛОСКУТОВ

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача
2024-2025	05.09.2024	1	

1. ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Рік підготовки:	1-й	1-й
Семестр:	1-й	1-й
Кількість кредитів ЄКТС / годин	3 / 90	
Модулів:	1	
Змістових модулів:	1	
Лекції:	14 год	4 год
Семінарські:	16 год	4 год
Практичні:		
Самостійна робота:	60 год	82 год
Індивідуальні завдання (курсова робота):	не передбачено	
Підсумковий семестровий контроль:	залік	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1:2	

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у здобувачів та здобувачок високого рівня правової культури, теоретичних знань деонтологічних норм, морально-етичних принципів та правил поведінки, а також навичок їх практичного застосування у правоохоронній діяльності.

Завдання: вивчення загальних засад деонтології правоохоронної діяльності; вивчення особливостей правоохоронної діяльності; оволодіння знаннями зі змісту правової, моральної та психологічної культури правоохоронця; ознайомлення з особливостями міжнародних стандартів правоохоронної діяльності; оволодіння знаннями щодо деонтологічних кодексів у сфері правоохоронної діяльності; вивчення особливостей юридичної відповідальності працівників правоохоронних

Змістовий модуль 1. ДЕОНТОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ										
Тема 1. Загальні засади деонтології правоохоронної діяльності	12	2	2		8	12	2	2		8
Тема 2. Загальна характеристика правоохоронної діяльності	12	2	2		8	12				12
Тема 3. Правова культура правоохоронця	12	2	2		8	12		2		10
Тема 4. Моральна та психологічна культура правоохоронця	12	2	2		8	12				12
Тема 5. Міжнародні стандарти правоохоронної діяльності	12	2	2		8	12	2			10
Тема 6. Деонтологічні кодекси у сфері правоохоронної діяльності	12	2	2		8	12				12
Тема 7. Юридична відповідальність працівників правоохоронних органів	18	2	4		12	18				18
Модульна контрольна робота										
Усього годин	90	14	16		60	90	4	4		82

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. ДЕОНТОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Тема 1. Загальні засади деонтології правоохоронної діяльності. Історія розвитку деонтологічних знань. Поняття, завдання та принципи юридичної деонтології. Поняття та значення деонтології правоохоронної діяльності.

Тема 2. Загальна характеристика правоохоронної діяльності. Наукові підходи до розуміння правоохоронної діяльності. Зміст та ознаки правоохоронної діяльності. Суб'єкти та об'єкти правоохоронної діяльності. Основні завдання та функції правоохоронної діяльності.

Тема 3. Правова культура правоохоронця. Особливості правової культури правоохоронця. Деформації професійної правосвідомості правоохоронців. Функції правової культури правоохоронців. Правовий нігілізм. Шляхи його подолання.

Тема 4. Моральна та психологічна культура правоохоронця. Основні поняття моральної культури правоохоронця. Моральний вибір правоохоронця. Моральні та психологічні основи спілкування правоохоронця. Толерантність як важлива вимога професійної діяльності правоохоронця.

Тема 5. Міжнародні стандарти правоохоронної діяльності. Поняття та ознаки міжнародних стандартів. Поняття та класифікація міжнародних стандартів правоохоронної діяльності. Практичне застосування міжнародних стандартів правоохоронної діяльності.

Тема 6. Деонтологічні кодекси у сфері правоохоронної діяльності. Деонтологічні норми та деонтологічні кодекси. Міжнародні деонтологічні кодекси. Деонтологічні акти у сфері правоохоронної діяльності в Україні.

Тема 7. Юридична відповідальність працівників правоохоронних органів. Поняття та особливості юридичної відповідальності поліцейських. Кримінальна відповідальність. Адміністративна відповідальність. Дисциплінарна відповідальність. Цивільно-правова та матеріальна відповідальність.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Методи навчання

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання;
- наочні методи навчання;
- практичні методи навчання;
- проблемно-пошукові методи навчання.

5.2. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання роботи здобувачів/здобувачок вищої освіти здійснюється відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання знань.

Система передбачає:

Форма навчання	Робота на семінарських заняттях	Самостійна робота	Екзамен	Разом
денна форма навчання	40	20	40	100
заочна форма навчання	20	40	40	100

Для переведення оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

для денної форми навчання

$$AP = \frac{\text{сума одержаних оцінок (балів)}}{8} =$$

кількість аудиторних занять за семестр за
аудиторну роботу

для заочної форми навчання

$$AP = \frac{\text{сума одержаних оцінок (балів)}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 4 =$$

При оцінюванні заліку/екзамену на денній формі навчання застосовуються такі критерії:

- 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

- 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

- 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

- 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на семінарському чи практичному занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань із практичними прикладами;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. Тест: правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. Задача: вважається вирішеною і оцінюється:

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти чи допустив незначні помилки;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти, чи допустив значні помилки;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5 балів:

1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

1 бал – теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

2 бали – грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач/викладачка має аргументовано мотивувати.

При оцінюванні заліку на заочній формі навчання застосовуються такі критерії:

- 50-60 балів – «зараховано» – здобувач/здобувачка повністю виконав/виконала завдання та надав/надала правильне юридичне тлумачення отриманим результатам (або правильно відповів/відповіла на 50-60 тестових завдань).

- 40-49 балів – «зараховано» – здобувач/здобувачка виконав/виконала завдання та допустив/допустила незначні помилки, що суттєво не впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 40-49 тестових завдань);

- 30-39 балів – «зараховано» – здобувач/здобувачка надав/надала ідею розв'язання завдання, але у розрахунках або в юридичних висновках існують значні помилки, які приводять до викривлення рішення (або правильно відповів/відповіла на 30-39 тестових завдань);

- 0-29 балів – «незараховано» – здобувач/здобувачка не може виконати завдання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла на 0-29 тестових завдань).

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на семінарському чи практичному занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань із практичними прикладами;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. Тест: правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. Задача: вважається вирішеною і оцінюється:

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти чи допустив незначні помилки;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти, чи допустив значні помилки;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5 балів:

1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

1 бал – теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

2 бали – грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач/викладачка має аргументовано мотивувати.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок
82-89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками
75-81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок
67-74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям
35-59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля)

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Поліцейська деонтологія: навчальний посібник / за заг. ред. В. Я. Марковського. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 316 с.

Додаткові

1. Каленіченко Л.І. Особливості юридичної відповідальності працівників Національної поліції. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*, 2019. Вип. 55. С.27-31

2. Марущак Н.В., Ромащенко К.Ю. Особливості юридичної відповідальності працівників поліції. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*, 2023. № 1. С. 191-197

3. Синявська О.Ю. Щодо відмінностей між матеріальною та цивільно-правовою відповідальністю поліцейських. *Правоохоронна функція держави: теоретико-методологічні та історико-правові проблеми*. Харків, 2019. С. 198-200.

4. Камінська О., Федорченко О. До питання про правову культуру правоохоронців. The 11th International scientific and practical conference “Actual problems of learning and teaching methods” (December 06 - 09, 2022) Vienna, Austria. International Science Group. 2022. 580 p.

5. Полонка І. А. Взаємозв'язок правової культури та правової поведінки: теоретико-методологічний аспект. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. 2015. № 2. С. 14–19. Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_Jur_2015_2\(2\)_4](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_Jur_2015_2(2)_4).

6. Проневич О. С. Деонтологічні стандарти діяльності працівників прокуратури: нормативно-ціннісна основа та правова регламентація. *Право і безпека*. 2014. № 4 (55). С. 167–173.

7. Циганов О. Г. Правоохоронна діяльність та правоохоронні органи: сучасні підходи до визначення сутності й змісту. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2015. Вип. 3. С. 314-323. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlduvs_2015_3_37.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

2. Кримінальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст. 131.

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР). 1984. № 51, ст. 1122

4. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 року № 58-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

5. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15.03.2018 № 2337-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 29, ст. 233.

6. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

7. Декларація про поліцію від 08.05.1979 р: Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 690 (1979). URL: https://constituanta.blogspot.com/2011/12/1979_24.html

8. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку від 17.12.1979 р. Резолюція 34/169 Генеральної Асамблеї ООН. URL : https://zakon.cc/law/document/read/995_282

9. Європейський кодекс поліцейської етики від 19.09.2001 р. Рекомендація Rec. (2001)10. Прийнята Комітетом міністрів Ради Європи. URL :

https://hrea.org/wp-content/uploads/2021/02/Recommendation-Rec200110_European-Code-of-Police-Ethics_Ukrainian.pdf

10. Правила етичної поведінки поліцейських, затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.11.2016 № 1179. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1576-16#Text>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>

2. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

3. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>

4. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Національної поліції України. URL: <https://www.npu.gov.ua/>